

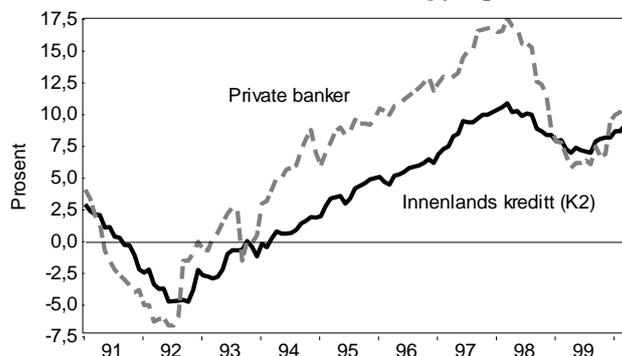
RAPPORT FOR FINANSINSTITUSJONER

1. kvartal 2000

Foreløpige tall

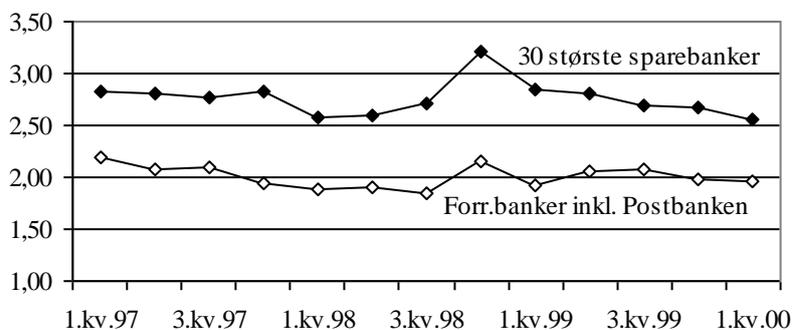
Hovedinntrykk	2
Makroøkonomisk bakgrunn	3
Forretningsbanker	5
Sparebanker	8
Kredittforetak	11
Finansieringsselskaper	13
Livsforsikringsselskaper	15
Skadeforsikringsselskaper	23

Vekst i innenlandsk kreditt i alt (K2) og fra private banker

Kilde: Norges Bank

Kvartalsvis utvikling i bankenes nettorente i prosent av GFK*

* annualiserte prosenter Kilde: Innsendte nøkkeltall/Finansdatabasen

1. Oppsummering

Den økonomiske veksten avtok i fjor, men er nå i ferd med å ta seg noe opp igjen. Boligprisene har fortsatt å stige gjennom 1999 og videre inn i 1. kvartal i år. Kredittveksten har også tatt seg noe opp igjen og 12-månedersveksten i innenlandsk kreditt til publikum og kredittvekst fra banker var i mars på henholdsvis 9,1 og 10,7 prosent. Norges Bank hevet rentene med ¼ prosentpoeng i april etter at styringsrentene har vært uendret siden september i fjor.

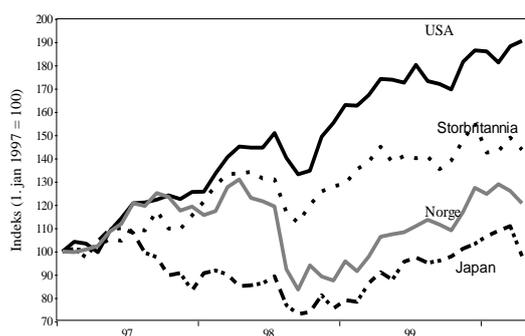
Både forretnings- og sparebankene viser en resultatnedgang sett i forhold til de meget gode resultatene for første kvartal i fjor. Hovedårsaken finnes i reduserte kursgevinster på verdipapirer og valuta, samtidig som netto renteinntekter er klart lavere for sparebankene. Begge grupper av banker viser en forbedring i form av lavere driftskostnader. Bokførte tap på utlån er svært lave både i forretningsbankene og sparebankene. Forretningsbankenes soliditet er noe lavere enn ett år tilbake, blant annet fordi beregningsgrunnlaget (utlånene) nå øker sterkere igjen. Sparebankene har hatt en noe sterkere svekkelse.

Kredittforetakene har et resultat av ordinær drift på 297 mill. kroner som utgjør 0,73 prosent av GFK. Resultatet i forhold til GFK er tilnærmet uendret sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Finansieringsselskapene har et resultat på 262 mill. kroner. Målt i prosent av GFK tilsvarende resultatet 2,18 prosent som er 0,48 prosentpoeng svakere enn for 1. kvartal 1999. Hovedårsaken er en markert nedgang i nettorenten.

Livselskapenes verdijusterte resultat (før tildeling til kunder og skatt) er redusert når man sammenligner med det meget gode resultatet for 1. kvartal 1999. Et volatil marked for verdipapirer i januar 2000 bidro til at livselskapene valgte å realisere en del av kursgevinstene fra siste halvdel av 1999. Samtlige livselskaper oppfyller kapitaldekningskravet på 8 prosent, og selskapenes samlede bufferkapital har siden årsskiftet vært uendret og utgjør ved utgangen av første kvartal 2000 45 mrd. kroner, mot 28 mrd. kroner ett år tidligere. Livselskapene har rapportert et resultat før tildeling til kunder og skatt på 5,8 mrd. kroner for første kvartal 2000. Resultatet er 36 prosent sterkere enn for tilsvarende periode i 1999.

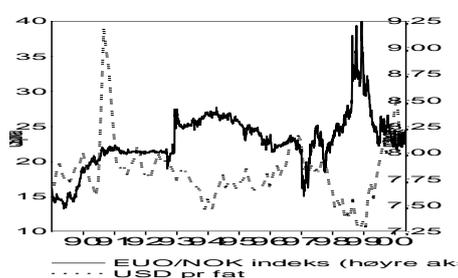
Skadeforsikringsselskapene opplever stadig økende erstatningskostnader, og skadeprocenten er økt til 93,5 for 1. kvartal 2000, opp fra 85,2 i 1. kvartal 1999 og 92,9 for 4. kvartal 1999. Driftskostnadene viser en mer stabil utvikling, mens betydelig lavere finansinntekter bidrar til en markert svekkelse i resultat av ordinær virksomhet.

Figur 2.1: Aksjeindekser USA, Storbritannia, Norge og Japan. Indeksert (02.01.97=100)

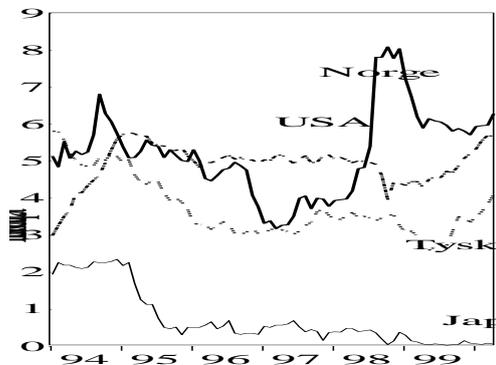
Kilde: Eco Win

Figur 2.2: Oljepris i NOK og Euro-indeksen

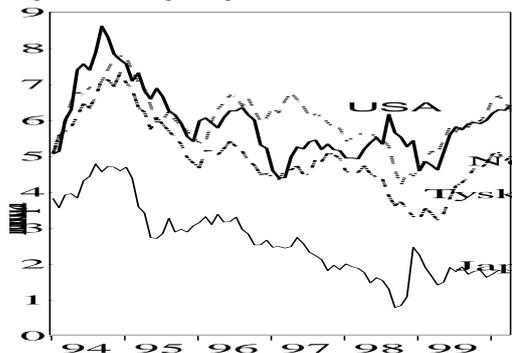
Kilde: Eco Win

Figur 2.3: Kortsiktig rentenivå

Kilde: Eco Win

Figur 2.4: Langsiktig rentenivå

Kilde: Eco Win

2. MAKROØKONOMISK BAKGRUNN

Konjunkturoppgangen i de sørøstasiatiske landene og Latin-Amerika har kommet raskere enn forventet. Selv om utsiktene er gode, er det imidlertid fortsatt muligheter for tilbakeslag. Utviklingen i Japan er fortsatt svak. Det er enkelte positive signaler i nøkkeltallene, men den voksende ubalansen i statsfinansene utgjør en klar trussel mot oppgangen. Den økonomiske veksten i USA fortsetter å være høy og veksten ser ut til å ha tiltatt noe i 4. kvartal 1999 og 1. kvartal 2000. Det er ubalanser i arbeidsmarked, driftsbalanse og privat sparing. Svak euro og oppjusteringen av veksten internasjonalt har bidratt til at også veksten i Europa har blitt oppjustert og ”festet seg bedre”.

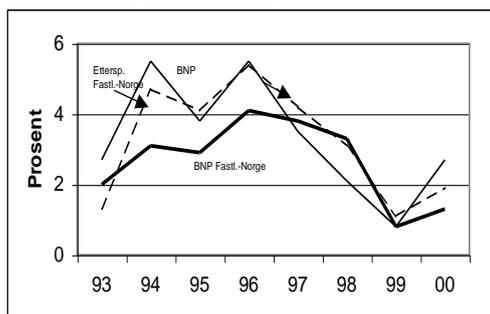
Sterk vekst i teknologi-aksjene har bidratt til kraftig oppgang i det amerikanske aksjemarkedet det siste året, mens de tradisjonelle selskapene har vist en langt mer beskjeden utvikling. Høy volatilitet har preget markedet og etter en korreksjon, spesielt i Nasdaq indeksen, har aksjekursene steget videre. Foreløpige tall for resultatene i amerikanske bedrifter for 1. kvartal tyder på økt inntjening. De norske aksjekursene har hittil i år hatt en fallende tendens og var ved utgangen av 1. kvartal ubetydelig under nivået ved utgangen av fjoråret og kursene falt ytterligere i april.

Inflasjonen i USA og Europa er fortsatt moderat, men oppgang i oljeprisen, sterk økonomisk vekst og et svært stramt arbeidsmarked i USA fører til inflasjonsfrykt. I Europa er veksten i pengemengden forholdsvis sterk.

Sentralbanken i USA har hevet styringsrenten med $\frac{3}{4}$ prosentpoeng i 1999 og med ett prosentpoeng hittil i år. Deler av denne økningen må imidlertid ses i sammenheng med rentereduksjonene høsten 1998 etter krisen i Asia. ECB hevet renten med $\frac{1}{2}$ prosentpoeng på slutten av fjoråret og i år har det vært tre økninger med til sammen $\frac{3}{4}$ prosentpoeng til 3,75 prosent. I løpet av 1999 senket Norges Bank sine signalrenter overfor bankene fem ganger, med i alt 2,5 prosentpoeng. Norges Banks hevet styringsrenten den 12. april med $\frac{1}{4}$ prosentpoeng til 5,75 prosent etter at renten har vært uendret siden september.

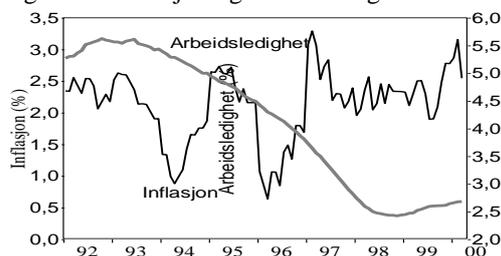
Langsiktige obligasjonsrenter steg gjennom fjoråret, men har falt svakt i første kvartal. Redusert tilbud av amerikanske statsobligasjoner på grunn av stigende overskudd i statsfinansene har presset de lange rentene ned. I perioder med uro i aksjemarkedet er det også økt etterspørsel etter obligasjoner.

Figur 2.5: Vekst i BNP, BNP Fastlands-Norge, og etterspørsel fra Fastlands-Norge. Prosentvis volumendring fra samme periode året før

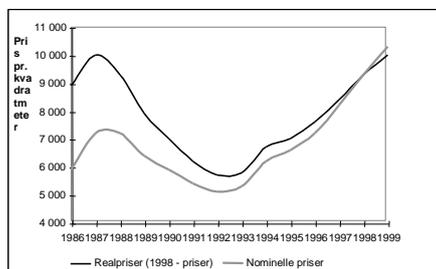
Kilde: SSB

Figur 2.6: Inflasjon og arbeidsledighet

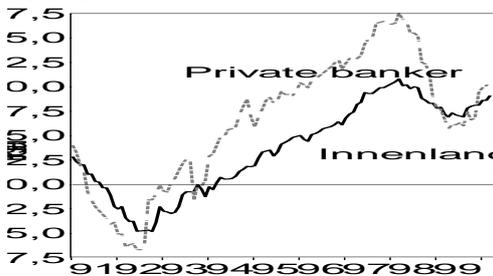
Kilde: Eco Win

Figur 2.7: Pris pr. kvm. for ulike boligtyper. Nominelle og real-priser (1997-priser)

Kilde: NEF/ECON

Figur 2.8: Vekst i innenlandsk kreditt i alt (K2) og fra private banker

Kilde: Norges Bank

Etter flere år med sterk oppgang i norsk økonomi avtok den økonomiske veksten i 1999, først og fremst som følge av kraftig nedgang i olje- og fastlandsinvesteringene. Dette gir omstilling og lavere produksjon i deler av norsk industri. Vekst i den innenlandske etterspørselen, spesielt mot slutten av fjoråret, har imidlertid holdt den samlede produksjonen oppe. Verdensøkonomien har kommet seg opp raskere enn ventet og bidrar til økte eksport- stimulanser i norsk økonomi. Nasjonalregnskapstall for BNP(fastlandsøkonomien) viser en vekst på kun 0,8 prosent i 1999. For inneværende år venter SSB og Norges Bank en vekst i Fastlands-Norge på henholdsvis 1,3 og 1 ½ prosent.

I gjennomsnitt over året var det ingen endring i ledigheten fra 1998 til 1999, men ledigheten økte svakt gjennom fjoråret. Arbeidsledigheten har økt langs kysten fra Agder-fylkene til Nordland, hvilket skyldes svak utvikling innenfor oljerelatert virksomhet. Tall fra Arbeidsdirektoratet viser en relativt stabil ledighet de siste månedene og tegn til stabilisering av ledighet og permitteringer innenfor industrien.

Økte oljepriser har bidratt til høyere pris- og kostnadsvekst i Norge og internasjonalt. Norges Bank anslår at årsveksten for inneværende år blir på 2 ¾ prosent og den underliggende konsumprisveksten anslås til 2 ½ prosent. Presset i deler av økonomien og arbeidsmarkedet ser ut til å vare ved. Etter at LO streiket ble kronetillegget vesentlig høyere og lønnsveksten i 2000 anslås til 4 ½ til 5 prosent. For store grupper er imidlertid lønnsoppjøret enda ikke over og det er fortsatt stor usikkerhet.

Boligprisene har fortsatt å stige gjennom 1999 og inn i inneværende år. Korrigert for vanlige sesongvariasjoner økte prisene med 4 prosent fra 4. kvartal 1999 til 1. kvartal 2000. Sammenlignet med 1. kvartal 1999 har prisene steget med 19 prosent i gjennomsnitt. Korrigert for inflasjon er boligprisene i 1. kvartal 15 prosent høyere enn i toppåret 1987.

Innenlandsk kredittvekst avtok de åtte første månedene i 1999 til en årsvekst på 6,8 prosent ved utgangen av august. På slutten av fjoråret og de første månedene i inneværende år har kredittveksten vært tiltakende igjen. 12-månedersveksten i publikums innenlandske bruttogjeld (K2) var 9,1 prosent i mars. Bankenes 12-måneders utlånsvekst viser også en klar økning og var i februar på 10,7 prosent. Årsveksten i samlet kreditt (K3), inkl kreditt fra utlandet, har imidlertid vist en fallende trend i 1999 og ved utgangen av året var 12-månedersveksten nede i 7,1. Lavere renteforskjell mellom norske og utenlandske renter samt fall i bedriftsinvesteringene er mulige årsaker til nedgangen i årsveksten.

RESULTATRAPPORTER FOR DE ENKELTE BRANSJER

3. BANKER

Forretningsbankene og de tretti største sparebankene har rapportert resultater og nøkkeltall til Kredittilsynet for 1. kvartal 2000. Tallene er foreløpige. For forretningsbanker påvirkes tallene sterkt av DnBs overtagelse av Postbanken. For å få et bedre sammenligningsgrunnlag er derfor regnskapstall for Postbanken inkludert i tallene for 1. kvartal 1999.

3.1 Forretningsbanker

Resultat

Forretningsbankenes resultat før skatt er redusert med 14 prosent i forhold til de meget gode resultatene for samme periode året før. Netto renteinntekter har økt noe i forhold til i fjor, også sett i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital, men syv banker viser derimot en reduksjon i forhold til GFK. Kostnadene er nær uendret i kroner, men viser en nedgang i forhold til GFK. Kursgevinstene på verdipapirer er halvert, mens utlånstapene fremdeles er svært lave.

Tabell 3.1.1: Resultattall for forretningsbanker totalt (morbank)¹

	1.kv. 2000		1.kv. 1999		1999	
	Mill.kr.	% av GFK	Mill.kr.	% av GFK	Mill.kr.	% av GFK
Netto rente	3 318	1,95	3 125	1,93	11 549	1,96
Andre inntekter	1 813	1,07	2 394	1,48	6 636	1,13
herav kursgevinster	429	0,25	876	0,54	2 041	0,35
Andre kostnader	3 140	1,85	3 185	1,97	11 134	1,89
herav lønn og admin.kost.	2 495	1,47	2 539	1,57	8 106	1,38
Driftsres. før tap	1 991	1,17	2 333	1,44	7 051	1,20
Bokførte tap	11	0,01	34	0,02	269	0,05
Gev./tap VP lang sikt, Nedskrivn.	3	0,00	1	0,00	54	0,01
Resultat av ord.drift f.skatt	1 983	1,17	2 300	1,42	6 836	1,16

Etter første kvartal hadde de 12 forretningsbankene et resultat av ordinær drift før skatt på 1 983 mill.kroner, eller 1,17 prosent av GFK. Dette var en nedgang på 317 mill.kroner, eller 0,25 prosentpoeng i forhold til første kvartal 1999.

Netto renteinntekter har økt med 0,2 mrd.kroner til 3,3 mrd.kroner, eller fra 1,93 til 1,95 prosent av GFK. De tre største forretningsbankene samlet økte nettorenten fra 1,97 til 1,99 prosent av GFK, mens de øvrige bankene økte nettorenten fra 1,68 til 1,78 prosent. Nettorenten dette kvartalet er klart lavere enn i fjerde kvartal 1999. Sterk konkurranse opprettholder et markant press på bankenes marginer. En vekst i pengemarkedsrenten mot slutten av kvartalet, og senere, har ikke blitt reflektert i bankenes innskudds- og utlånsrenter, noe som gir et ytterligere press på marginene.

¹ Tall for året 1999 er faktiske, ikke justerte, regnskapstall hvor Postbanken kun var inne i fjerde kvartal.

Andre inntekter, eksklusive kursgevinster fra verdipapirer og valuta, var 8,9 prosent lavere enn året før, og ble redusert fra 0,94 til 0,81 prosent av GFK. I denne posten hadde netto provisjonsinntekter en vekst fra 0,55 til 0,59 prosent av GFK.

Driftskostnadene sank med 1 prosent, og fra 1,97 til 1,85 prosent av GFK. Kostnader i forhold inntekter (ekskl. verdipapirinntekter) sank svakt, til 66,8 prosent.

Tabell 3.1.2 Utvikling i Andre inntekter (ekskl. kursgevinster) og Kostnader

	1.kv.98	1.kv.99	1.kv.00
Andre inntekter/Netto renteinnt.	50,5 %	48,6 %	41,7 %
Kostnader/Inntekter	76,9 %	68,6 %	66,8 %

Netto kursgevinster på verdipapirer og valuta er markant lavere enn i tilsvarende periode i fjor, og utgjorde 0,25 prosent av GFK. Svakest utvikling hadde bankene på rentepapirer, mens valuta/finansielle derivater ga gode gevinster.

Kursgevinstene var en betydelig bidragsyter til de gode regnskapene bankene presenterte for 1999. Etter første kvartal i år hadde flere av bankene netto kurstap.

Forretningsbankenes samlede tap på utlån og garantier var svært lave i første kvartal, i størrelsesorden 0,01 prosent av GFK. Enkelte banker viser likevel relativt høye utlånstap.

Balansutvikling

Brutto utlån til kunder var pr. utløpet av kvartalet 3,7 prosent høyere enn ved årsskiftet, mens veksten siste 12 måneder (justert for porteføljeoverføringer) var 10,1 prosent. Tolv-måneders veksten har steget med 3 prosentpoeng siste kvartal. De tre største bankene hadde en samlet årsvekst på 9,4 prosent (justert), opp fra 6,1 prosent ved årsskiftet. De øvrige forretningsbankene økte utlånsveksten fra 12,6 til 13,5 prosent.

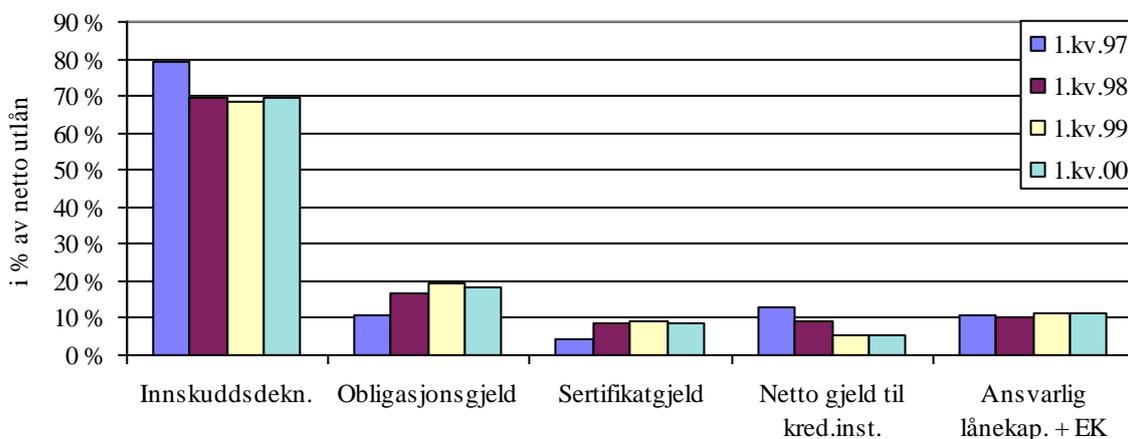
Tabell 3.1.3: Prosentvis årlig vekst i utvalgte balanseposter og nøkkeltall

	31.03.00		31.03.99
	Mill.kr.	vekst i %	Mill.kr.
Forvaltningskapital	694 917	7,6	646 021
Brutto utlån til kunder	496 003	11,3	445 469
- korr. portef.- overføringer			
Innskudd fra kunder	343 669	9,8	312 954
- korr. portef.- overføringer			
Gjeld ved utst. av verdipapirer	154 277	0,9	152 842
Tapsavsetninger	8 729	-2,6	8 964
- korr. portef.- overføringer		-3,3	
herav uspesifiserte tapsavs.	4 187	0,1	4 184
herav spesifiserte tapsavs.	4 542	8,5	4 184
Netto nullstilte lån	5 217	9,1	4 780
Netto misligholdte lån	5 994	-2,3	6 135
	31.03.00		31.03.99
Tapsavs. i % av brutto utlån	1,8		2,0
Uspes. tapsavs. i % av br. utlån	0,8		0,9
Net. nullstilte lån i % av br. utlån	1,1		1,4
Net. misligh. lån i % av br. utlån	1,2		1,5

Innskudd fra kunder har vært relativt stabile siste kvartal, mens det på tolv måneders basis er en vekst på 9,8 prosent (justert). De tre største bankene hadde en vekst på 10 prosent, mens de øvrige hadde en vekst på 8,6 prosent.

Innskuddsdekningen av utlån er dermed stabil, i underkant av 70 prosent av totale netto utlån, sett i forhold til året før. Gruppen av de mellomstore og mindre bankene har i større grad fundet seg via lån fra kredittinstitusjoner, og ser en økning fra 8,4 prosent til 13,6 prosent av netto utlån. Tilsvarende for de tre største bankene var en svak reduksjon fra 4,5 til 4,1 prosent.

Figur 3.1.4: Utvikling i funding målt i forhold til netto utlån²

De tolv forretningsbankene viste en nedgang i tapsavsetninger på 1,9 prosent, slik at disse nå utgjorde 1,8 prosent av brutto utlån. Både gruppen av de største bankene, og gruppen av de øvrige viser en nedgang i tapsavsetninger sett i forhold til utlånsmassen.

Netto misligholdte lån og netto nullstilte lån har begge blitt redusert siden første kvartal 1999, med hhv. 15 og 11 prosent.

Forretningsbankenes soliditet er noe redusert i forhold til situasjonen etter første kvartal i fjor. Samlet kapitaldekning har gått fra 10,6 til 10,5 prosent, mens kjernekapitaldekningen er redusert fra 7,9 til 7,7 prosent.

² Postbanken er tatt inn i tallene også for '97-'99

3.2 Sparebanker

Resultat

De tretti største sparebankene har et klart svakere resultat av ordinær drift enn året før da resultatet var meget bra. Sett i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er nedgangen betydelig. Netto renteinntekter har gått klart ned for de aller fleste bankene. Andre driftsinntekter har også utviklet seg svakt, spesielt gjelder dette kursgevinster. Tapene på utlån er noe lavere enn ved tilsvarende tidspunkt i fjor.

Etter første kvartal hadde de tretti største sparebankene et resultat av ordinær drift før skatt på 1 397 mill.kroner, eller 1,33 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Dette var en nedgang på 250 mill.kroner, eller 0,57 prosentpoeng sammenlignet med samme periode året før. Kun fire banker kunne vise til en resultatforbedring (sett i forhold til GFK.)

Tabell 3.2.1: Resultatposter for de tretti største sparebankene

	1.kv.00		1.kv.99		1999	
	Mill.kr.	% GFK	Mill.kr.	% GFK	Mill.kr.	% GFK
Netto renteinntekter	2 670	2,55	2 482	2,86	10 316	2,75
Andre inntekter	786	0,75	911	1,05	3 854	1,03
herav kursgevinster	105	0,10	275	0,32	887	0,24
Andre kostnader	1 944	1,86	1 767	2,04	7 751	2,07
herav lønn og admin.kost.	1 527	1,46	1 393	1,61	6 062	1,62
Driftsres. før tap	1 513	1,44	1 626	1,87	6 419	1,71
Bokførte tap	134	0,13	141	0,16	804	0,21
Gev./tap lang sikt, Nedskrivn.	18	0,02	162	0,19	358	0,10
Resultat av ord.drift f.skatt	1 397	1,33	1 647	1,90	5 973	1,59

En viktig årsak til resultatnedgangen er også at Sparebank 1-Gruppens salg, i fjor, av aksjer til Föreningssparbanken ga god gevinst.

Også sparebankene merker den sterke konkurransen i markedet, noe som gir press på marginene. Nominelle netto renteinntekter har økt med 7,6 prosent, men ser man renteinntektene i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er det en nedgang fra 2,86 til 2,55 prosent. Dette er det femte kvartalet på rad hvor nettorenten har sunket, og reduksjonen fra fjerde kvartal 1999 er på 0,12 prosentpoeng.

Andre inntekter, eksklusive kursgevinster fra verdipapirer og valuta, var noe høyere enn året før, men sett i forhold til GFK var det en reduksjon fra 0,73 til 0,65 prosent.

Netto provisjonsinntekter økte med 14,7 prosent, men også her var det en svak nedgang sett i forhold til GFK.

Tabell 3.2.2 Utvikling i Andre inntekter (ekskl. kursgevinster) og Kostnader

	1.kv.98	1.kv.99	1.kv.00
Andre inntekter/Netto renteinnt.	27,1 %	25,6 %	25,5 %
Kostnader/Inntekter	64,0 %	56,7 %	58,0 %

Driftskostnader i forhold til GFK har sunket med 0,18 prosentpoeng, og utgjorde i første kvartal i år 1,86 prosent. Lønnskostnadene har sunket med 0,08 prosentpoeng, mens øvrige administrasjonskostnader er redusert med 0,06 prosentpoeng.

I forhold til inntekter (ekskl. kursgevinster) har likevel kostnadene gått svakt opp dette kvartalet, til 58 prosent.

Netto kursgevinster på verdipapirer og valuta er kraftig redusert også for sparebankene dette kvartalet, og utgjorde 0,10 prosent av GFK, ned 0,22 prosentpoeng. Nær halvparten av bankene har netto kurstap. Både rentepapirer og aksjer har gitt lavere gevinst enn året før, mens valuta/finansielle derivater har holdt stillingen, slik at disse nå står for hoveddelen av kursgevinstene.

De tretti største sparebankene bokførte 134 mill.kroner i tap på utlån det siste kvartalet, noe som utgjorde 0,13 prosent av GFK.

Balansutvikling

Tabell 3.2.3 Balanseposter for de tretti største sparebankene

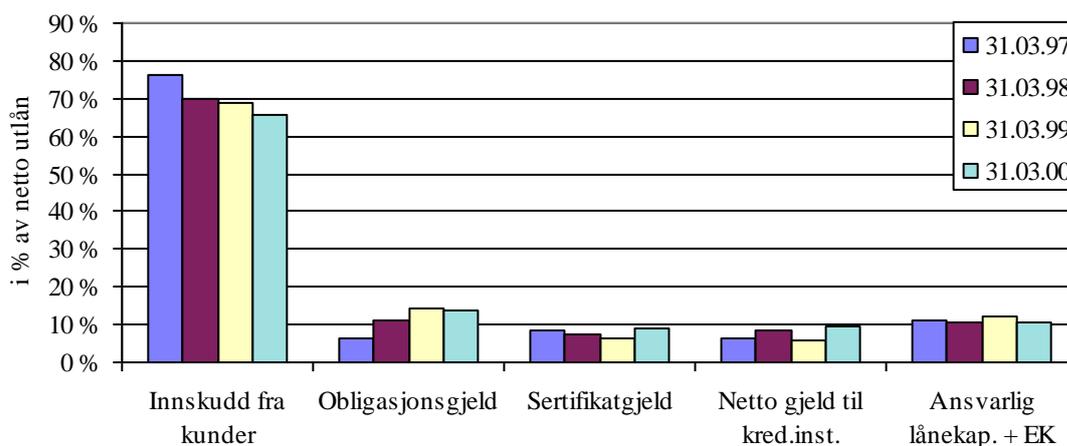
	31.03.00 Mill.kr.	vekst i % siste år	31.03.99 Mill.kr.
Forvaltningskapital	425 766	21,2	351 407
Brutto utlån til kunder	352 687	19,8	294 444
- korr. for porteføljeoverf.		14,2	
Innskudd fra kunder	238 920	17,1	203 976
- korr. for porteføljeoverf.		11,1	
Gjeld ved utst. av verdipapirer	86 316	35,3	63 796
Tapsavsetninger	5 590	11,0	5 036
- korr. for porteføljeoverf.		8,5	
herav uspesifiserte tapsavs.	2 808	19,5	2 350
herav spesifiserte tapsavs.	2 782	3,6	2 686
Netto nullstilte lån	1 378	0,6	1 369
Netto misligholdte lån	2 579	-9,2	2 840
	31.03.00		31.03.99
Tapsavs. i % av brutto utlån	1,6 %		1,7 %
Uspes. tapsavs. i % av br. utlån	0,8 %		0,8 %
Net. nullstilte lån i % av br. utlån	0,4 %		0,5 %
Net. misligh. lån i % av br. utlån	0,7 %		1,0 %

Brutto utlån til kunder var steget med 3,5 prosent siden årsskiftet. Utlånsveksten siste tolv måneder var 14,2 prosent (korrigeret for portef. overf.). Årsveksten har steget med 2 prosentpoeng siste kvartal.

Innskudd fra kunder hadde økt med 2,8 prosent siden årsskiftet, mens årsveksten var 11,1 prosent.

Innskuddsdekningen (av netto utlån) har sunket fra 69 til 65,4 prosent siste år, mens sertifikatgjeld og gjeld til kredittinstitusjoner har gått opp. Av verdipapirfundingen er ca. 60 prosent i obligasjoner, dvs. uendret fra ett år tilbake. Sertifikater utgjør nå over halvparten av den totale fundingen i rentepapirer for gruppene av de nest største og de mindre sparebankene.

Figur 3.2.4: Utvikling i funding sett i forhold til netto utlån

De tretti sparebankene har økt tapsavsetningene med 11,0 prosent siste år (8,5 prosent korrigert), men siden utlånsveksten var høyere utgjør tapsavsetningene nå 1,6 prosent av brutto utlån, mot 1,7 prosent ett år tidligere.

Netto misligholdte lån er redusert med 9 prosent siste år, mens netto nullstilte lån er uendret.

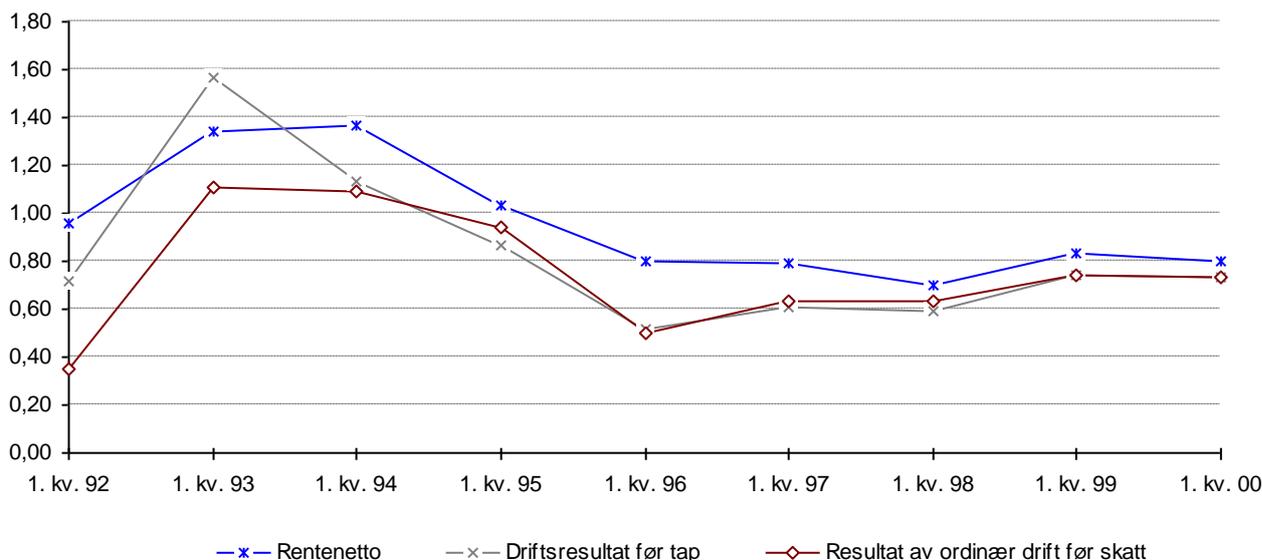
De tretti sparebankenes soliditet er klart lavere enn for ett år tilbake. Samlet kjernekapitaldekning er 9,5 prosent, en nedgang på 0,7 prosentpoeng.

4. FINANSIERINGSFORETAK

4.1 Kredittforetak

Foreløpige resultat- og nøkkeltall pr. 1. kvartal 2000 omfatter 9 kredittforetak. Kommunalbanken, som ble omgjort fra til statlig låneinstitutt til kredittforetak i november 1999, er ikke tatt med her.

Figur 4.1.1 - Resultatutvikling i prosent av GFK

Resultatutvikling

Nettorenten er redusert med 0,03 prosentpoeng sammenlignet med 1. kvartal i fjor. Isolert sett viser nettorenten en liten nedgang i 1. kvartal 2000 sammenlignet med 3. og 4. kvartal i fjor.

Kursgevinster på verdipapirer, målt i prosent av GFK, er noe lavere enn for 1. kvartal 1999. Lønnskostnader og andre driftskostnader viser en svak nedgang det siste året, målt i prosent av GFK.

Tabell 4.1.1 - Resultatposter

	1. kvartal 2000		1. kvartal 1999	
	mill. kroner	prosent av GFK	mill. kroner	prosent av GFK
Nettorenter	324	0,80	296	0,83
Andre inntekter	36	0,10	35	0,11
Andre kostnader	65	0,17	67	0,20
Driftsres. før tap	296	0,73	264	0,74
Bokførte tap	-1	0,00	0	0,00
Resultat ord. drift	297	0,73	264	0,74

I likhet med 1. kvartal i fjor har ikke kredittforetakene bokførte tap på utlån. Resultat av ordinær drift før skatt utgjør 0,73 prosent av GFK og er på omtrent samme nivå som i tilsvarende periode i fjor.

Balanseutvikling

Utlån til kunder har økt med 1,5 prosent de siste 12 månedene. Den lave veksten skyldes at Norgeskreditt overførte sine boliglån (5,2 mrd. kr) til Kreditkassen i september 1999. Korrigert for denne overføringen ville tolv månedersveksten vært ca. 6,5 prosent. Hvis Kommunalbankens utlån pr. 1. kvartal 2000 tas med, er årsveksten for kredittforetakene samlet på over 30 prosent.

Tabell 4.1.2 - Balanseposter (prosent og mill. kroner)

	31.03.2000	% vekst	31.03.1999
Forvaltningskapital	161 100	10,3	146 061
Brutto utlån til kunder	104 673	1,5	103 143
<i>Br. utlån korrigert for Norgeskreditt</i>	<i>109 873</i>	<i>6,5</i>	<i>103 143</i>
<i>Br. utlån inkl. Kommunalbanken 1. kv. 2000</i>	<i>135 535</i>	<i>31,4</i>	<i>103 143</i>
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	120 951	14,5	105 603
Nullstilte lån	28	-52,9	60
i prosent av brutto utlån	0,03		0,06
Misligholdte lån	174	-18,8	214
i prosent av brutto utlån	0,17		0,21
Tapsavsetninger	225	-4,9	237
i prosent av brutto utlån	0,22		0,23

Kapitaldekning

Foreløpige tall for kredittforetakene viser en liten økning i kjernekapitaldekningen sammenlignet med utgangen av 1. kvartal 1999. Det skyldes tilførsel av egenkapital i forbindelse med årsoppgjøret, og at to selskaper har medregnet halvparten av resultatet hittil i år i kjernekapitalen. Hvis Kommunalbanken tas med for 1. kvartal 2000, reduseres kjernekapitaldekningen med 0,25 prosentpoeng som følge av økt beregningsgrunnlag.

Tabell 4.1.3 - Kapitaldekningstall (prosent og mill. kr) for kredittforetakene totalt

	31.03.2000*	31.12.1999	31.03.1999
Kjernekapitalprosent	12,63	13,37	12,54
Kapitaldekningsprosent	15,63	16,41	15,61
Kjernekapital	9 849	9 736	9 276
Tilleggskapital	1 995	2 316	2 495
Netto ansvarlig kapital	12 185	11 951	11 544
Beregningsgrunnlag	77 782	72 821	73 972

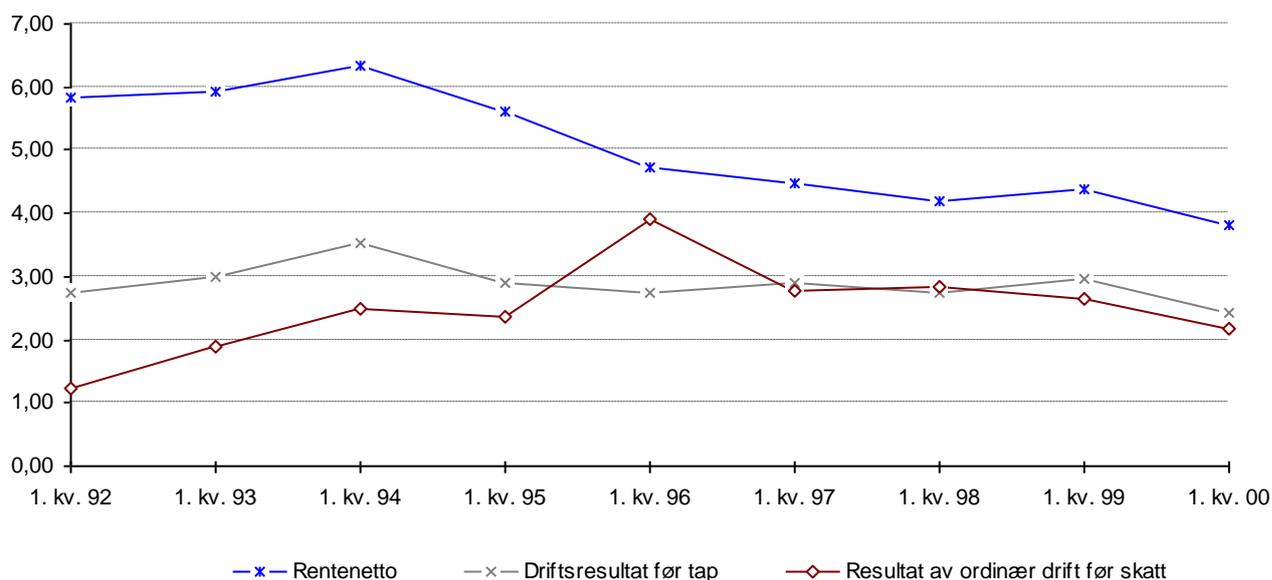
*foreløpige tall fra kapitaldekningsoppgaven (rapport 800)

Kjernekapitaldekningen er redusert fra 1. kvartal i fjor for 4 av 9 kredittforetak. Ett selskap dekker ikke inn kravet til kapitaldekning med kjernekapital ved utgangen av 1. kvartal 2000.

4.2 Finansieringsselskaper

Foreløpige resultat- og nøkkeltall pr. 1. kvartal 2000 omfatter 22 finansieringsselskaper. Tallene for 1. kvartal 1999 gjelder de samme selskapene.

Figur 4.2.1 – Resultatutvikling i prosent av GFK

Resultatutvikling

Finansieringsselskapenes nettorente er redusert med 0,58 prosentpoeng sammenlignet 1. kvartal i fjor. Både sterk konkurranse og økte rentekostnader har bidratt til svekket nettorente. Økt konkurranse i det norske markedet har ført til reduserte marginer i løpet av det siste året. Finansieringsselskapene har i tillegg stor grad av kortsiktig funding, og dette har gitt en økning i rentekostnadene mot slutten av 1. kvartal 2000. Isolert sett har det vært en nedgang i nettorenten i 1. kvartal 2000 etter en økning i 3. og 4. kvartal 1999.

Målt i prosent av GFK har det vært en nedgang i provisjonsinntektene fra 1. kvartal i fjor. Lønnskostnader har økt noe, mens andre driftskostnader er redusert sett i forhold til GFK.

Tabell 4.2.1 – Resultatposter

	1. kvartal 2000		1. kvartal 1999	
	mill. kroner	prosent av GFK	mill. kroner	prosent av GFK
Nettorenter	458	3,80	396	4,38
Andre inntekter	262	2,19	212	2,34
Andre kostnader	429	3,57	340	3,76
Driftsres. før tap	291	2,42	268	2,96
Bokførte tap	29	0,24	27	0,30
Resultat ord. drift	262	2,18	241	2,66

Målt i prosent av GFK er det en nedgang i tap på utlån fra 1. kvartal i fjor.

Resultat av ordinær drift er på 262 mill. kroner som utgjør 2,18 prosent av GFK for 1. kvartal 2000. Dette gir et resultat som er 0,48 prosentpoeng svakere enn for tilsvarende periode i fjor.

Balanseutvikling

Brutto utlån til kunder har økt med 29 prosent (10,5 mrd. kroner) fra 1. kvartal 1999. Hovedårsaken til den sterke veksten er overføring av utlån fra Gjensidige Bank til Gjensidige NOR Finans (nå Elcon Finans) i 4. kvartal 1999. Hvis det korrigeres for disse overføringene, er utlånsveksten i underkant av 10 prosent.

Tabell 4.2.2 – Balanseposter (prosent og mill. kroner)

	31.03.2000	% vekst	31.03.1999
Forvaltningskapital	48 706	32,6	36 726
Brutto utlån til kunder	46 858	29,0	36 318
<i>Br. utlån korr. for overf. fra Gjensidige Bank</i>	<i>39 858</i>	<i>9,7</i>	<i>36 318</i>
Innlån og gjeld til kunder	4 800	-26,2	6 506
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	418	-86,1	3 017
Nullstilte lån	504	21,4	415
i prosent av brutto utlån	1,08		1,14
Misligholdte lån	764	24,4	614
i prosent av brutto utlån	1,63		1,69
Tapsavsetninger	1 134	13,8	996
i prosent av brutto utlån	2,42		2,74

Kapitaldekning

Foreløpige tall for finansieringsselskapene samlet viser en økning i kjernekapitaldekningen på 0,2 prosentpoeng sammenlignet med 1. kvartal i fjor. Dersom Obos holdes utenfor, er kjernekapitaldekningen på 11,14 prosent pr. 31.03.2000. Hovedårsaken til økningen i beregningsgrunnlaget er overføringene av utlån fra Gjensidige Bank.

Tabell 4.2.3 - Kapitaldekningstall (prosent og mill. kr) for finansieringsselskapene totalt

	31.03.2000*	31.12.1999	31.03.1999
Kjernekapitalprosent	12,24	11,02	12,01
Kapitaldekningsprosent	13,18	12,06	13,02
Kjernekapital	6 092	5 134	4 362
Tilleggskapital	473	483	497
Netto ansvarlig kapital	6 559	5 617	4 729
Beregningsgrunnlag	49 765	46 590	36 332

* foreløpige tall fra kapitaldekningsoppgaven (rapport 800) inkl. Obos

Av de 22 finansieringsselskapene som har rapportert foreløpige resultat- og nøkkeltall, har 11 selskaper redusert kjernekapitaldekningen sammenlignet med 1. kvartal 1999. 4 selskaper dekker ikke inn kravet til kapitaldekning med kjernekapital. 2 av de 5 største selskapene har en nedgang i kjernekapitaldekningen fra 1. kvartal i fjor.

5. FORSIKRINGSSELSKAPER

5.1 Livsforsikring

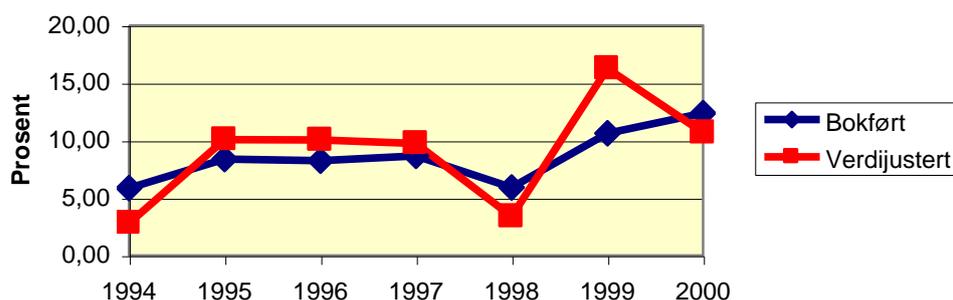
Ved utgangen av 1. kvartal 2000 var det 9 tradisjonelle livselskaper og 6 selskaper med konsesjon til å drive livsforsikring med investeringsvalg. Tallene nedenfor omfatter samtlige tradisjonelle livselskaper med unntak av Nordenfjeldske Livsforsikring som fremdeles har liten aktivitet. Livsforsikring med investeringsvalg vil bli omtalt i eget avsnitt.

Resultat

Den sterke oppgangen i aksjemarkedene man så gjennom hele 1999, er i 1. kvartal 2000 avløst av en klart svakere vekst internasjonalt, samt en nedgang i Oslo børs totalindeks. Livselskapene har imidlertid realisert en del av kursgevinstene fra fjoråret, hvilket har ført til at selskapene har kunnet rapportere en samlet bokført kapitalavkastning på 12,4 prosent (annualisert), og en verdijustert avkastning på 10,7 prosent.

Figur 5.1.1

Utviklingen i livselskapenes gjennomsnittlige kapitalavkastning 1994 - 2000(annualisert)

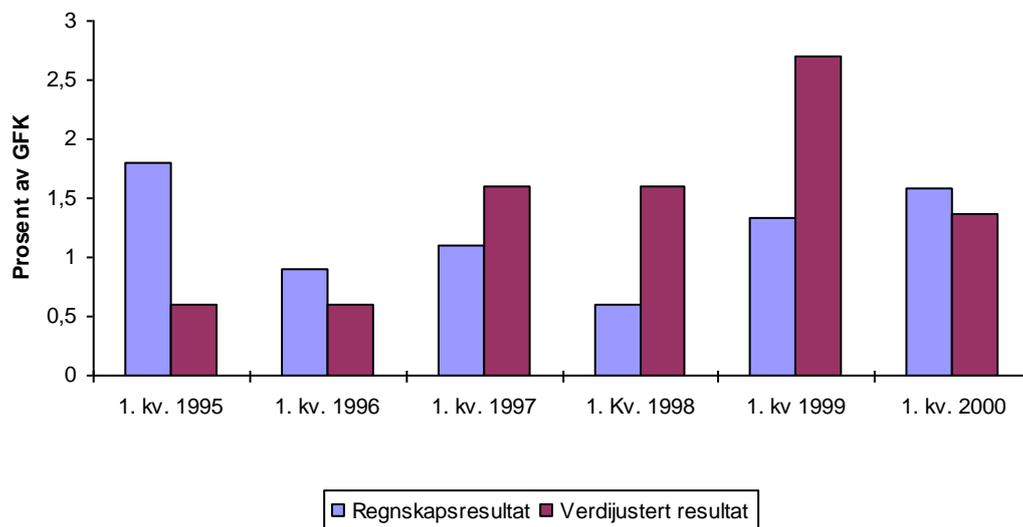
Livselskapenes resultat før tildeling til kunder og skatt var på 5,8 mrd. kroner, eller 6,3 prosent (annualisert) av selskapenes samlede gjennomsnittlige forvaltningskapital (GFK) i 1. kvartal 2000. Ufordelte overskuddsmidler til kunder utgjør 5,1 mrd. kroner hvilket svarer til ca. 89 prosent av overskuddet. Resultatet til betjening av egenkapital og skatt ble dermed 0,7 mrd. kroner. Til sammenligning var resultat før tildeling til kunder og skatt i 1. kvartal 1999 på 4,2 mrd. kroner, eller 5,3 prosent (annualisert) av GFK. I 1999 utgjorde livselskapenes samlede resultat før tildeling til kunder og skatt 3,4 prosent av GFK.

Verdijustert resultat, som inkluderer endringer i kursreguleringsfondet, var for 1. kvartal 2000 på 5 mrd. kroner hvilket svarer til 5,4 prosent (annualisert) av selskapenes samlede GFK. Kursreguleringsfondet utgjorde 26 mrd. kroner ved utgangen av kvartalet, mot 27 mrd. kroner ved årsskiftet. Til sammenligning var verdijustert resultat for 1. kvartal 1999 på 8,5 mrd. kroner, eller 10,8 prosent (annualisert) av GFK.

Den store forskjellen i resultatene for 1. kvartal i år og 1. kvartal i fjor, skyldes utviklingen i verdipapirmarkedene. Mens Oslo Børs totalindeks i 1. kvartal 2000 har falt med en prosent og Morgan Stanleys verdensindeks kun har vist en svak økning, så var livselskapenes verdijusterte resultat for 1. kvartal 1999 preget av den sterke oppgangen i

verdipapirmarkedene i 1999. Totalindeksen økte i 1. kvartal 1999 med 11,9 prosent, og Morgan Stanleys verdensindeks økte med 3,4 prosent. For 1999 som helhet utgjorde selskapenes verdijusterte resultat 9,9 prosent av samlet GFK.

Figur 5.1.2 Utviklingen i livselskapenes resultater 1995 - 2000

Premieinntekter

Samlede premieinntekter var i 1. kvartal 2000 på 8,5 mrd. kroner, mot 7,9 mrd. kroner for samme periode i 1999. Dette innebærer en reduksjon på 7,8 prosent. Tallene er korrigert for effekten av flytting av ordninger som medfører at hele premiereserven føres som premieinntekt i mottagende selskap.

Tabell 5.1.1 Utvalgte resultatposter

RESULTAT				
Mill. kr.	31.03.2000	% av GFK	31.03.1999	% av GFK
Premieinntekter	11 257	3,1	9 577	3,0
<i>herav overføring av premiereserve mv. fra andre</i>	2 727	0,7	1 661	0,5
Netto inntekter fra finansielle eiendeler	9 031	2,5	10 555	3,3
<i>herav netto gevinst ved realisasjon</i>	6 133	1,7	2 360	0,7
Erstatninger	7 367	2,0	6 124	1,9
<i>herav overføring av premiereserve mv. til andre</i>	2 787	0,8	2 073	0,7
Endringer forsikringsmessige avsetninger, ekskl. nye tilleggsavsetn.	7 052	1,9	6 176	1,9
Forsikringsrelaterte driftskostnader og administrasjonskostnader	773	0,2	801	0,3
Andre inntekter/kostnader	-161	0,0	1 620	0,5
Resultat før nye tilleggsavsetninger, tildeling til kunder og skatt	5 773	1,6	4 232	1,3
Endring i kursreguleringsfond	-801		4 315	
Verdijustert resultat før nye tilleggsavsetninger, tildeling til kunder og skatt	4 973	1,4	8 547	2,7
Nye tilleggsavsetninger	0		0	
Midler tilført forsikringkunder	5 122		3 612	
Skattekostnad	119		42	
Overskudd	533	0,1	578	0,2

Netto inntekter fra finansielle eiendeler

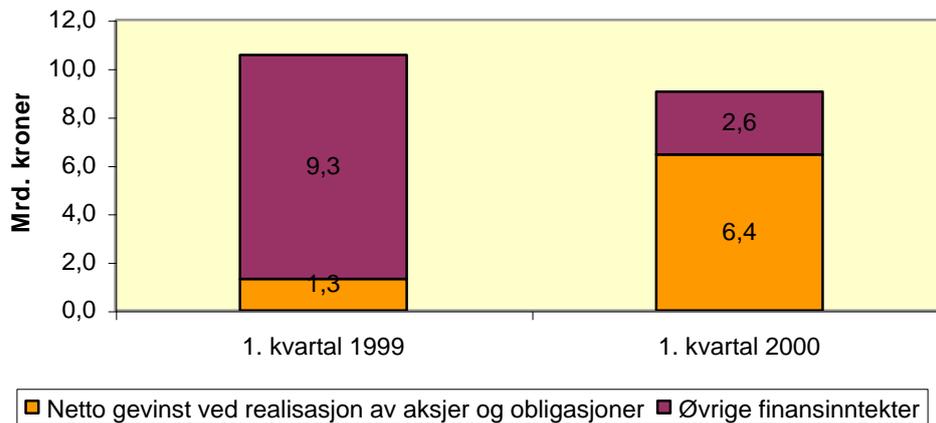
Det norske aksjemarkedet falt en prosent i løpet av første kvartal 2000, målt ved Oslo Børs totalindeks. Markedet var volatil den første måneden, og mange markedsaktører som hadde en urealisert gevinst fra siste del av 1999, valgte å sikre denne gevinsten. I februar gikk det norske markedet bedre, og tok igjen mye av det tapte fra januar måned.

Det amerikanske markedet falt i årets to første måneder med 8 prosent, målt ved S&P 500 indeksen. Mars ble imidlertid en ekstremt god måned for dette markedet, og den samme indeksen steg 10 prosent i løpet av måneden. Utviklingen i Europa viste en økning på nærmere 3 prosent i 1. kvartal 2000, målt ved Dow Jones Stoxx indeksen som er en indeks bestående av de største europeiske aksjemarkedene inklusive London børsen.

Utviklingen i verdipapirmarkedene i 1. kvartal 2000 ga livselskapene en netto finansinntekt på 9 mrd. kroner, eller 9,8 prosent (annualisert) av selskapenes GFK. Dette er en reduksjon på 3,5 prosentpoeng sammenlignet med 1. kvartal 1999 da selskapenes netto finansinntekter var

på 10,6 mrd. kroner eller 13,3 prosent (annualisert) av GFK. Livselskapene har realisert store gevinster på aksjeporteføljen. Netto gevinst ved realisasjon av aksjer var for 1. kvartal 2000 på 7,3 mrd. kroner, eller 8,0 prosent (annualisert) av GFK. Til sammenligning var selskapenes netto gevinst ved realisasjon av aksjer i 1. kvartal 1999 på 1 mrd. kroner, eller 1,3 prosent (annualisert) av GFK.

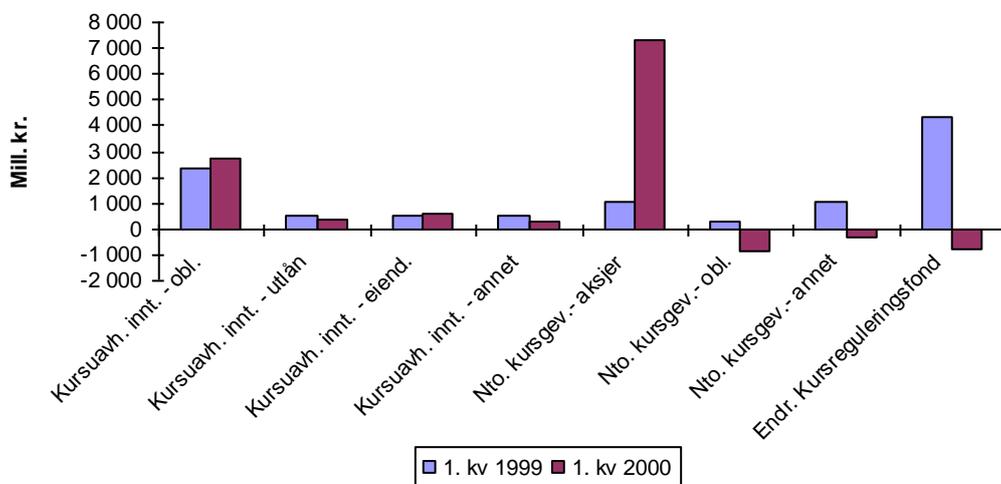
Figur5.1.3 Netto inntekter av finansielle eiendeler

Livselskapenes finansinntekter kan deles opp i to komponenter; kursavhengige finansinntekter og ikke-kursavhengige finansinntekter. Ikke-kursavhengige finansinntekter består bl.a. av renteinntekter fra livselskapenes sertifikat-, obligasjons- og utlånsportefølje, samt netto leieinntekter fra eiendomsvirksomheten og aksjeutbytte. Kursavhengige finansinntekter, kommer hovedsakelig av endring i verdien på livselskapenes beholdning av aksjer, obligasjoner og valutarelaterte instrumenter.

Selskapene rapporterte ikke-kursavhengige finansinntekter for 1. kvartal 2000 på 4,1 mrd. kroner. Dette er en økning på 5 prosent fra 1. kvartal 1999 da samlede ikke-kursavhengige finansinntekter utgjorde 3,9 mrd. kroner. Kursavhengige finansinntekter utgjorde 14,4 mrd. kroner i 1. kvartal 2000, mot 11,8 mrd. kroner i samme periode året før. Kostnader i tilknytning til finansielle eiendeler eksklusive administrasjonskostnader beløp seg i 1. kvartal 2000 til 10,7 mrd. kroner, mot 5,5 mrd. kroner i 1. kvartal 1999, hvilket er en økning på 92 prosent.

Figur 5.1.3 Sammensetning av netto finansinntekter samt endringer i kursreguleringsfond

Erstatninger

I 1. kvartal 2000 ble det utbetalt erstatninger for 4,6 mrd. kroner, mot 4,1 mrd. kroner for samme periode året før. Videre har livselskapene i regnskapet for 1. kvartal 2000 utgiftsført 2,8 mrd. kroner i premiereserver mv. for forsikringskontrakter som er flyttet til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser. Dette er en økning fra 2,1 mrd. kroner i 1. kvartal 1999. Inkludert endringer i erstatningsavsetninger blir de samlede erstatningene 7,4 mrd. kroner i 1. kvartal 2000. Tilsvarende tall for 1. kvartal 1999 var 6,1 mrd. kroner.

Avsetninger til forsikringsfond

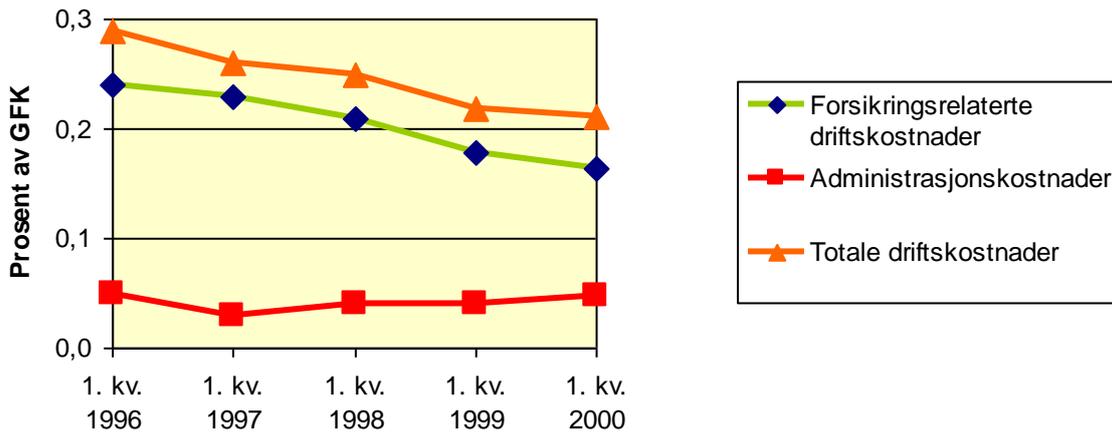
Livselskapenes samlede endringer i de forsikringsmessige avsetninger utgjorde 7,1 mrd. kroner i 1. kvartal 2000, mot 6,2 mrd. kroner i 1. kvartal 1999. Med forsikringsmessige avsetninger menes midler avsatt til dekning av selskapenes forpliktelser etter livsforsikringskontraktene, inkludert avsetninger til dekning av tilleggsytelser ut over kontraktsforpliktelsene (forsikringsvirksomhetsloven § 8-2), samt avsetninger til sikkerhetsfond.

Forsikringsmessige avsetninger for egen regning utgjorde for selskapene samlet 310,6 mrd. kroner ved utgangen av 1. kvartal 2000, en økning på 9 prosent fra ett år tidligere. Av dette utgjorde premiereserven 272 mrd. kroner, og tilleggsavsetningene 13,6 mrd. kroner.

Driftskostnader

Innrapporterte nøkkeltall viser at livselskapenes samlede driftskostnader utgjorde 773 mill. kroner i 1. kvartal 2000, hvilket er en reduksjon på 3,6 prosent sammenlignet med 1. kvartal 1999. Driftskostnadene omfatter så vel de forsikringsrelaterte driftskostnader til salg og administrasjon, som administrasjonskostnader tilknyttet finansielle eiendeler.

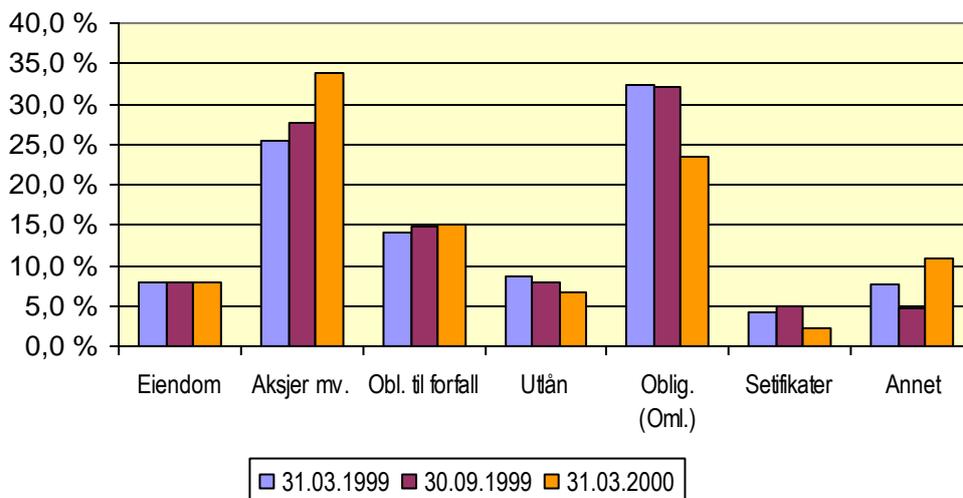
Figur 5.1.4 Utviklingen i livselskapenes driftskostnader 1996 - 2000

Balansestructur

Livselskapenes forvaltningskapital var ved utgangen av 1. kvartal 2000 på 371 mrd. kroner, hvilket er en økning på 2,8 prosent fra utgangen av 1999 da samlet forvaltningskapital var på 361 mrd. kroner. Figur 5.1.6 nedenfor gir et bilde av utviklingen i selskapenes aktivasammensetning i perioden 1. kvartal 1999 til 1. kvartal 2000.

Figur 5.1.6 Utvikling i sentrale balanseposter (i % av FK) fra 31.03.99 til 31.03.00

Selskapenes aksjeandel har økt jevnt, og selskapenes totale beholdning av aksjer og andeler utgjorde 33,9 prosent av forvaltningskapitalen ved utgangen av 1. kvartal 2000. Til sammenligning utgjorde aksjer og andeler 33,0 prosent ved årsskiftet, og 25,5 prosent ved utgangen av 1. kvartal 1999. Tall fra verdipapirrapporten viser at 67 prosent av selskapenes omløpsaksjer er i utenlandske aksjer. Dette er en økning på 3 prosentpoeng siden årsskiftet.

Obligasjoner holdt som omløpsmidler utgjorde 23,5 prosent av livselskapenes eiendeler ved utgangen av 1. kvartal 2000, mot 29,2 prosent ved årsskiftet og 32,3 prosent ved utgangen av 1. kvartal 1999. Utenlandsandelen som lenge har ligget på rundt 40 prosent er nå kommet opp i 45 prosent.

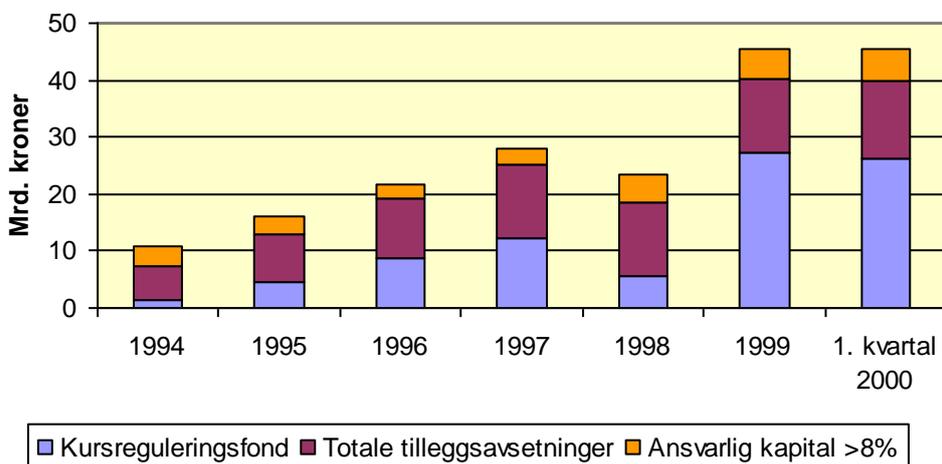
Andelen i utlån har vist en jevn nedgang og utgjorde 6,7 prosent ved utgangen av kvartalet, mot 8,5 prosent ett år tidligere.

Soliditet

Samtlige livselskaper oppfyller kapitaldekningskravet på 8 prosent ved utgangen av 1. kvartal 2000. Bufferkapitalen bestående av overskudd av ansvarlig kapital, tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond var ved utgangen av kvartalet på 45 mrd. kroner, mot 28 mrd. kroner ett år tidligere. Figur 5.1.8 nedenfor viser utviklingen i livselskapenes samlede bufferkapital i perioden 1994 til 1. kvartal 2000.

Figur 5.1.8

Utviklingen i livselskapenes bufferkapital

Tabell 5.1.4 Utvikling i bufferkapital* i perioden 2. kv. 98 til 1. kv. 00 – livselskaper totalt

Mrd. kr.	1. kv. 00	4. kv. 99	3. kv. 99	2. kv. 99	1. kv. 99	4. kv. 98	3. kv. 98	2. kv. 98
Ansv.kap. >8%	5 726	5 273	5 969	5 341	5 227	5 010	4 232	4 209
Tilleggsavsetn.	13 630	13 094	12 671	12 624	12 929	12 938	12 560	12 510
Kursreg.fond	26 265	27 065	9 410	10 959	9 871	5 461	822	14 306
Bufferkapital	45 621	45 433	28 050	28 924	28 027	23 409	17 614	31 025

*Bufferkapitalen er i realiteten noe mindre enn hva som fremgår av tabellen ettersom det for noen selskaper inngår tilleggsavsetninger utover ett års rentegaranti. Det er ved beregning av bufferkapital ikke tatt hensyn til solvensmarginkravet. I overskytende ansvarlig kapital inngår i tillegg til kjernekapital også tilleggskapital.

Livselskapenes valutaposisjoner

Selskapene er gjennom forskrift pålagt begrensninger på hvilken valutarisiko de kan ta. Kredittilsynet har ingen regelmessig rapportering av selskapenes valutaposisjoner, og kontroll av disse foregår primært ved stedlig tilsyn. For 1. kvartal 2000 ble det gjennomført en ad-hoc rapportering for alle livsforsikringselskaper og de fire største skadeforsikringselskaper. Formålet med rapporteringen var først og fremst å avdekke i hvilken grad selskapene har valutasikret sine utenlandsinvesteringer.

Rapporteringen fra livsforsikringselskaper viser at disse i stor grad valutasikrer sine utenlandsinvesteringer. Fire selskaper ser ut til å sikre bortimot all valutarisiko, mens tre selskaper kun har sikret deler av valutarisikoen. Ett selskap har ikke vært i stand til å rapportere sine valutaposisjoner.

Livsforsikring med investeringsvalg

Det er i alt seks selskaper med konsesjon til å tilby livsforsikring med investeringsvalg (unit linked). Resultatet for perioden 1. kvartal 2000 viste et underskudd samlet sett på 2 mill. kroner, mot et underskudd på 3 mill. kroner ett år tidligere. Av de seks selskaper er det kun ett selskap som kan vise til et overskudd ved utgangen av 1. kvartal 2000. Samlede premieinntekter var på 1 364 mill. kroner for 1. kvartal 2000, mot 359 mill. kroner for samme periode i 1999.

Total forvaltningskapital var ved utgangen av 1. kvartal 2000 på 7 906 mill. kroner. Dette er en økning på 31 prosent siden årsskiftet, og 239 prosent siden utgangen av 1. kvartal 1999.

5.2 Skade- og kredittforsikringselskaper

Utvalget består av 47 selskaper som har levert nøkkeltall pr. 1. kvartal 2000 til Kredittilsynet. Tabellen under viser markedsandeler for de ulike grupper norske selskaper, basert på forfalt bruttopremie og forvaltningskapital.

Tabell 5.2.1 Markedsandeler i ulike grupper norske (ikke filialer) skadeforsikringselskaper

1. kvartal 2000	Knyttet til konsern	Captives	Øvrige AS'er	Gjensidige sjøfors. selsk.	Øvrige gjensidige	Kredittforsikring
Forfalt bruttopremie	79,5 %	5,6 %	8,7 %	4,2 %	1,8 %	0,2 %
Forvaltningskapital	68,7 %	20,6 %	3,8 %	4,2 %	1,9 %	0,8 %

Resultatutvikling

Skadeselskapene samlet hadde i 1. kvartal 2000 et resultat av ordinær drift på 349 mill. kroner, mot 889 mill. kroner i tilsvarende periode i 1999. En reduksjon i finansinntektene på 574 mill. kroner forklarer resultatsvekkelsen. Teknisk resultat i 1. kvartal må karakteriseres som meget svakt, selv om underskuddet er redusert fra 386 mill. kroner i 1999 til 215 mill. kroner i 2000

Tabell 5.2.3 Resultat i ulike grupper norske skadeforsikringselskaper

(Tall i mill. kroner)		1. kv. 2000	1. kv. 1999
Alle selskaper	Teknisk resultat	- 215	-386
	Resultat av ord. virksomhet	349	889
Knyttet til konsern	Teknisk resultat	-334	-248
	Resultat av ord. virksomhet	10	491
Captives	Teknisk resultat	185	-96
	Resultat av ord. virksomhet	404	358
Øvrige AS'er	Teknisk resultat	- 74	-64
	Resultat av ord. virksomhet	-94	-26
Gjensidige sjøforsikringselskaper	Teknisk resultat	7	-3
	Resultat av ord. virksomhet	10	13
Øvrige gjensidige	Teknisk resultat	- 5	22
	Resultat av ord. virksomhet	12	42
Kredittforsikring	Teknisk resultat	5	2
	Resultat av ord. virksomhet	8	11

De svake resultatene i teknisk regnskap kommer til uttrykk i combined ratio, som uttrykker summen av erstatninger og forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning (f.e.r.) i prosent av premieinntekter (f.e.r.). Total combined ratio for alle selskapene var 122,0 i 1. kvartal 2000, mens tilsvarende tall for 1. kvartal 1999 var 114,2. Skadeprosenten har økt til 93,5 i 1. kvartal, opp fra 85,2 i 1. kvartal 1999 og fra 92,9 i 4. kvartal 1999. Derimot viser kostnadsprosenten en nedgang fra 28,5 i 1. kvartal 1999 til 28,9 i år. Med et så høyt nivå på combined ratio vil selskapene oppleve negative resultater i perioder hvor avkastningen på finansielle eiendeler er lavere enn normalt.

Tabell 5.2.4 *Combined ratio i ulike grupper norske skadeforsikringsselskaper*

	Knyttet til konsern	Captives	Øvrige AS'er	Gjensidige sjøfors. selsk.	Øvrige gjensidige	Kreditt-forsikring
1. kv. 2000	123,3 %	48,4 %	203,5 %	129,7 %	127,1 %	103,4 %
1. kv. 1999	116,4 %	69,2 %	169,1 %	104,9 %	81,7 %	129,2 %

De fleste gruppene opplevde en markant økning i combined ratio. Selskaper i konsern, som utgjør den dominerende gruppen av selskaper, har hatt en økning på 6,9 prosentpoeng i forhold til 1. kvartal 1999.

Selv om finansinntektene var redusert i forhold til i 1999, bidro de likevel til at majoriteten av selskapene unngikk negative resultater. Av utvalget på 47 selskaper var det 15 som viste et negativt resultat av ordinær drift.

Skadeforsikringskonsernene

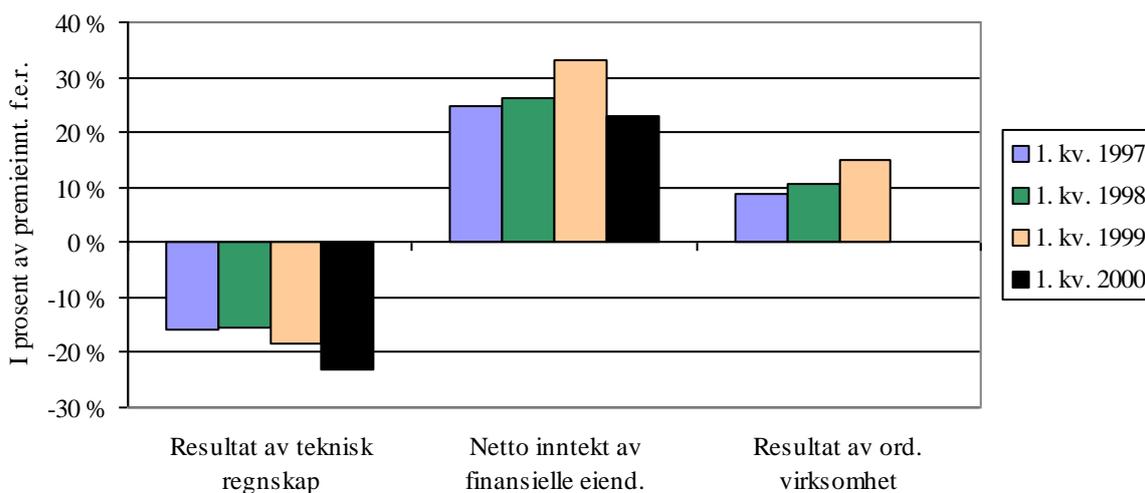
Skadeforsikringsmarkedet blir dominert av de fire største enhetene: If Skadeforsikring, Gjensidige Forsikringsgruppen, Vesta Skadekonsern og Vår Skadeforsikring. Den videre fremstillingen av skadekonsernernes resultater vil omhandle de tre sistnevnte konsernene.

Tabell 5.2.5 *Resultatelementer for de tre skadekonsernene samlet*

(Tall i mill. kroner)	1. kv. 2000	1. kv. 1999	Endring
Premieinntekter f.e.r.	3 211	3 076	4,4 %
Erstatningskostnader f.e.r.	3 047	2 701	12,8 %
Driftskostnader f.e.r.	902	867	3,9 %
Teknisk resultat	- 344	-257	
Netto finansinntekter	742	1 021	
Allokert investeringsavkastning	399	306	
Andre inntekter/kostnader	0	0	
Resultat av ord. virksomhet	0	458	

Samlet hadde de tre konsernene premieinntekter (f.e.r.) på 3 211 mill. kroner i 1. kvartal 2000. Dette er en økning på 4,4 prosent i forhold til 1. kvartal 1999. Imidlertid viste erstatningene en klart høyere vekst, med 12,8 prosent. Dermed ble skadeprosenten 94,9, mens den var 87,8 i 1. kvartal 1999. Driftskostnadene steg med 3,9 prosent, og kostnadsprosenten falt med 0,1 prosentpoeng til 28,1. Combined ratio for de tre konsernene var 123,0. Netto finansinntekter falt med 27,4 prosent i forhold til 1999. Svekkelsen i teknisk resultat bidro dermed til et nullresultat av ordinær virksomhet etter 1. kvartal, mot et positivt resultat på 458 mill. kroner i 1999.

Figur 5.2.1 Komponenter i resultat av ordinær virksomhet, tre skadekonsern

I Resultat av teknisk regnskap er Allokert investeringsavkastning trukket ut. Netto inntekt av finansielle eiend. inkluderer Andre inntekter/kostnader.

Resultat av teknisk regnskap er altså fortsatt betydelig negativt i 1. kvartal 2000. Skadeprosenten for de tre konsernene samlet viste en økning på 7,1 prosentpoeng til 94,9. Spesielt utviklingen innen brann-, motorvogn- og yrkesskadeforsikringer bidrar til at skadeprosenten holder seg høy. I en undersøkelse som Kredittilsynet har foretatt viser det generelle bildet at selskapene er i ferd med å gjennomføre betydelige premieøkninger i alle disse bransjene. Foreløpig ser ikke de varslede premieøkningene ut til å få gjennomslag i resultattallene. Med fortsatt høy konkurranse kan hensynet til å beholde markedsandeler medføre en utstrakt bruk av rabattordninger som vil motvirke de annonserte premieøkningene. Selskapene fremhever imidlertid en mer restriktiv bruk av rabatter som et viktig tiltak for å bedre det tekniske resultatet.

Kostnadsprosenten for de tre konsernene viste en reduksjon med 0,1 prosentpoeng til 28,1. Dermed kan det se ut som veksten i kostnadsprosent de senere år har stoppet opp.

Tabell 5.2.6 Combined ratio for de tre skadekonsernene i 1. kvartal 1997-2000

	Skadeprosent i 1. kvartal				Driftskostnadsprosent i 1. kvartal				Combined ratio i 1. kvartal			
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000
Tre skadekonsern	85,6	87,0	87,8	94,9	28,2	26,5	28,2	28,1	113,8	113,5	116,0	123,0

Balansutvikling

Den samlede forvaltningskapital for de tre konsernene var 39,8 mrd. kroner ved utgangen av 1. kvartal 2000. Dette er en økning på 10,6 prosent fra året før. Plasseringer i aksjer og andeler klassifisert som omløpsmidler utgjorde 21,2 prosent av forvaltningskapitalen. Dette er 2,7 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere.

Tabell 5.2.8 Utvalgte aktivaposter i prosent av forvaltningskapitalen, tre skadekonsern

(Tall i %)	31.03.2000	31.03.1999
Bygninger og faste eiendommer	7,2	7,6
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (omløpsmidler)	21,2	18,4
Obligasjoner og sertifikater (omløpsmidler)	33,5	26,0
Utlån	1,8	7,6
Forvaltningskapital	39 798	35 969

Tendensen mot stadig høyere utenlandsandel i aksjebeholdningen fortsetter. For obligasjoner og sertifikater er utviklingen mer ujevn, og samlet er det ingen trend mot høyere utenlandsandel.

Tabell 5.2.9 Utenlandsandel i verdipapirbeholdningen

(Tall i %)	31.03.1998	31.03.1999	31.03.2000
Aksjer (omløpsmidler)	32,1	53,9	60,7
Obligasjoner og sertifikater (omløpsmidler)	23,0	27,0	22,1

Alle konsernene tilfredsstillter kravene til kapitaldekning. Samlet ansvarlig kapital har økt med 18,9 prosent, og utgjør 8,9 mrd. kroner ved utgangen av 1. kvartal 2000.